

INFOKIIRTEERÖÖVLID

Kirjutas Isahiir

Wednesday, 16 November 2005

Infokiirteeröövliid

Kui teie firmal on sarnaselt paljude teistega oma veebisait, mida külastavad paljud Interneti-kasutajad, peaksite väga hoolikalt uurima oma ISP (Interneti teenusepakkuja) käest saadavat statistikat. See võib paljastada mõningaid häirivaid fakte, mida tavaliselt tõusva või järsult langeva külastatavuse jälgimise tuhinas ei märgata. Statistika võib näidata, et keegi teine saab kasu teie WWW-leheküljest ja teie maksate selle eest.

Ribalaius on termin, mida kasutatakse sidevahendite võimsuse kirjeldamiseks. Sama sõna võib kasutada ka teie võrguleheküljelt tehtud ülekannete kohta.

Kui teie lehekülje maht on näiteks 10 kilobaiti ja sada inimest vaatavad seda, siis kantakse teie veebiserverist vaatajatele üle 1 megabait informatsiooni.

Kui teil on aga keskmise suurusega äritegevuslik koduleht, mille maht umbkaudu 500 kilobaiti, siis võtavad asjad teise pöörde. Isegi kui kõik need 100 külastajat ei vaata kogu te kodulehekülge, siis peaks edastatav andmehulk olema üle 100 megabaidi päevas. Oma ISP limiiti ületava osa eest peate tõenäoliselt veel lisatasu maksma, aga see väike lisakulutus tasub end ilmselt siiski ära, kuna need külastajad on teie potentsiaalsed kliendid.

Kui teie kodulehekülge ei erine palju tavalisest, siis ta sisaldab ka hulgaliselt multimeediumi, mis on tavaliselt küllaltki suuremahuline. Teil võivad olla seal näiteks mõned helifailid, videoklipid või mingid teised silmatorkavad vidinad, mis võtavad rohkem ruumi kui tavaline tekst.

Veebilehtede tegemiseks kasutatakse HTML-keelt. HTML kirjeldab brauserile, kuidas teksti, graafikat ja teisi elemente tuleb näidata ja kust neid laadima peab. HTML-i üks suurimaid eeliseid ja edu põhjuseid ongi see, et HTML-dokumendis viidatud failid võivad asuda suvalises kohas Internetis; piisab kui nad on avalikult kättesaadavad.

Kui nüüd keegi teine seab üles samateemalise kodulehekülje, kuid ei suuda maksta sellise mahuka sisu jaoks vajaliku täiendava ribalaiuse eest, siis ta võib standardsete HTML-i käskudega pakkuda oma külastajatele infot, mis paikneb tegelikult teie kodulehel. Parim tema jaoks on aga asjaolu, et teie maksate selle eest.

WWW ja HTML-i loomuse tõttu on väga raske „vargust“ peatada ja paljud firmad ei teagi, et selline asi toimub. Probleemi vastu on võimalik end kaitsta, kuid kaitsemeetmed peavad olema pidevad ja kestvad.

HTML-ist endast pole üldse abi, sest selline „iseärasus“ ongi nii kavandatud. Ainuke lahendus on vastased üle kavaldada. Kuidas siis saab sellist tegevust avastada ja ära hoida?

Avastamine

Esimene samm peaks olema ISP pakutav statistika. See on ainuke viis oma kodulehekülje tõelise edukuse määramiseks. Statistika kasutamine koos näiteks WebTrends Corporation'i pakutavate tööriistadega aitab teil avastada ülalkirjeldatud „vargusi“. See annab ka kasulikku teavet teie veebilehe erinevate osade külastatavusest, mis kulub ära tulevikus kodulehe edasiarendamisel ja disainimisel.

Paljud uued veebiserverid võimaldavad ka täiendava logifaili genereerimist. See näitab lehekülgi ja katalooge, millele on viidatud teistest saitidest. Lühikene väljavõte tüüpilisest logist:

```
[02/Oct/1995:13:03:29] http://www.webcrawler.com/cgi-bin/WebQuery -  
> /images/icon.gif
```

[02/Oct/1995:13:03:29] <http://www.webcrawler.com/cgi-bin/WebQuery> -
> /images/back.gif
[02/Oct/1995:13:03:34] <http://www.lysator.liu.se:7500/mud/faq/faq1.html> -> /ftp/
[02/Oct/1995:13:04:25] <http://rhine.ece.utexas.edu/~shishir/> -> /docs/tutorials/
[02/Oct/1995:13:04:30] <http://humnet.humberc.on.ca/> -> /archie.html/

Selline informatsioon on absoluutselt hindamatu. Pangem siiski tähele, et kõik teenusepakkujad ei toeta seda võimalust.

Kolmas viis teie ribalaiuse kasutajate avastamiseks on aegavõttev. Tuleks teha nimekiri kõigist sarnase teemaga veebisaitidest ja uurida välja, kas neis sisaldub viiteid teie omale. Et seda lihtsustada, võib kasutada Interneti otsimootoreid nagu näiteks Alta Vista (<http://www.altavista.digital.com>) ja otsida failinimesid, mis on teie veebilehel, või lähedaselt seotud teksti. Pärast seda tuleb otsingutulemused läbi vaadata ja kindlaks teha, kas leitud koduleheküljed sisaldavad linke teie omale või on need failid lihtsalt koopiad.

Vältimine

Kui te olete patustava veebisaidi üles leidnud, mida siis ette võtta? On mitmeid võimalusi, millest ükski ei anna täielikku kaitset, kuid aitavad kirjeldatud probleemide esinemist vähendada.

Esiteks võib tähtsama osa oma kodulehest panna ainult registreeritud kasutajatele kättesaadavasse piirkonda. Kasutaja registreerimine oleks lihtne — tuleks sisestada ainult meiliaadress, kasutajanimi ja parool ning see võiks olla tasuta. Sellise meetodi kasutamisel oleks teistel väga raske paigutada oma veebilehele teie faile.

Teine kasvava populaarsusega võimalus on paigutada kõrgemalt hinnatud sisu oma serveris pidevalt ümber, mis jätab teistele veebilehtedele „surnud lingid“. Ümberpaigutustega sammu pidamine raiskab aega ja võib sundida patustajaid loobuma. Vähemalt annab see neile tükiks ajaks tegevust. Selliseid muudatusi saate väga lihtsalt teha näiteks Netscape'i Livewire koosseisu kuuluva programmiga Site Manager, mis nimetab faili ümber või paigutab selle teise kohta ning muudab kõik HTML-i viited sellele.

Viimane, tavaliselt küllaltki efektiivne meetod töötab paremini siis, kui teie firma on suur ja tuntud ning selle teise firma veebimeistri silmis piisavalt autoriteetne. Tuleks veebimeistrile saata viisakas, kuid kindel hoiatuskiri — tema meiliaadress on tavaliselt veebilehel kirjas. Enamik veebimeistreid võtab seda tõsiselt, kuna kardab potentsiaalseid kohtukulusid ning võimalust oma veebisait üldsegi kaotada, ja nõustub viidete eemaldamisega.

Ribalaiuse vargust pole võimalik täielikult peatada, kuid selle jälgimiseks ja vähendamiseks on teatud vahendid olemas. Lõppude lõpuks, miks peaks kellelgi teisel õnnestuma teie loomingut varastamine, eriti kui teie selle eest veel peale maksate?

Kasutatud kirjandus:

"Infokiirteeröövliid" Marcus Cowley "AM" 4/1998

KOMMENTAARID

Powered by Azrul's Jom Comment

Viimati uuendatud (Thursday, 24 November 2005)

Sulge aken